

Kristianstads
kommun

www.kristianstad.se/vattenavlopp

VA-verksamheten i Kristianstad särredovisning 2021

Innehåll

Om VA-verksamheten	1
Årets händelser	1
Framtiden.....	2
Ekonomi	3
Drift.....	3
Resultatfond	4
Fördelning gemensamma kostnader	4
Investeringar	5
VA-ledningar.....	5
Taxor.....	6
RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING.....	7
NOTER TILL RESULTAT-OCH BALANSRÄKNING	9

Lars Svensson, VA-chef i Kristianstads kommun

Om VA-verksamheten

Tekniska förvaltningen ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av offentliga platser och byggnader. I det ingår även vatten- och avloppsförsörjning (VA) och väghållningsansvar. Verksamheten bedrivs under tekniska nämnden.

VA-verksamheten är finansierad av kommunens VA-abonnenter och är enligt 50 § vattentjänstlagen skyldig att varje år upprätta en separat resultat- och balansräkning samt en verksamhetsberättelse. Verksamheten bedrivs av tekniska förvaltningens VA-avdelning och anläggningsavdelning.

VA-verksamheten jobbar för ett hälsosamt och rent kranvatten för våra abonnenter. Vi arbetar även för att skydda grundvatten, sjöar, vattendrag och hav. Vi levererar dricksvatten och tar hand om spill- och dagvatten, som tillsammans definieras som avlopp. Det innefattar planering, utveckling, drift, administration och underhåll av ledningsnät, vatten- och reningsverk. Verksamheten styrs av flera lagar, där de viktigaste är vattentjänstlagen, livsmedelslagen och miljöbalken.

VA-avdelningen har många pågående investeringsprojekt varav några är av större karaktär och dessa har under 2021 fortsatt enligt plan. Centrala reningsverkets ombyggnation pågår och under året har plattan färdigställt och väggar har börjat sättas upp. Större delen av projekteringen har också slutförts. Projektet är en förutsättning för att VA-verksamheten ska kunna leva upp till det lagstyrda miljöansvaret, men också för Kristianstads tillväxt. Verket ska bli ett av Europas modernaste och utformas för att kunna hantera de problematiska mikroplasterna i avloppsvattnet. Det förbereds även för att i framtiden kunna hantera läkemedelsrester.

Byggnationen av nytt vattenverk i Gärds Köpinge har fortlöpt som planerat och mycket av dess kringutrustning har nu färdigställts, så som tryckstegringsstationer, hus över borrhör samt överföringsledningar mellan Gärds Köpinge vattenverk/Everöd och råvattenledningar från borrhör till vattenverket.

Utöver dessa stora projekt pågår även upprustningar av befintliga vattenverk, avloppsreningsverk och pumpstationer. Att modernisera verken med bland annat nya styr- och övervakningssystem samt ny mekanisk utrustning är en viktig del i vår verksamhet för att upprätthålla driftsäkerheten.

Arbetet med tillskottsvattenreducering fortskrider och kommer fortsätta i flera år framöver. Det är en komplicerad åtgärd som ofta involverar fastighetsägare som i vissa fall måste gräva om ledningar inne på sin fastighet.

Utbyggnaden av VA-nätet, för att skydda miljö och människors hälsa, pågår och en ny VA-strategi utformades som förväntas bli antagen 2022.

Framtiden

Strategiska frågor som VA-avdelningen arbetar med och som är prioriterade, är att säkra medborgarnas dricksvattenförsörjning och dricksvattentillgång. Det görs genom att inrätta nya och revidera gamla vattenskyddsområden samt ansöka om nya och utökade vattendomar.

Dricksvattnet ska alltid vara tjänligt och medborgarna ska kunna ha förtroende för oss. Därför är driftsäkerheten kring våra vattenverk samt distributionssystem en nyckelfråga. Vi ska fortsätta modernisera våra vattenverk, bland annat genom installation av mikrobiologiska säkerhetsbarriärer i form av UV-ljus, nya säkrare styr- och övervakningssystem samt reservkraftaggregat.

Det nya vattenverket i Gärds Köpinge förväntas tas i drift under 2022 och byarna Gärds Köpinge, Östra Sönnarslöv och Huaröd kommer få sitt vatten därifrån. Vattenverket ger på sikt större redundans och ökad leveranssäkerhet, både mot befintlig bebyggelse i Gärds Köpinge, Everöd, Östra Sönnarslöv och Huaröd, men även mot Åhus/Yngsjö när den överföringsledningen är färdigbyggd.

VA-avdelningen ska klara utsläppskraven för rening av avloppsvatten. För att upprätthålla dessa krav krävs god driftsäkerhet och en fortsatt hög reinvesteringstakt för reningsverk och pumpstationer. Reningsverken är en viktig del av kommunens infrastruktur för att reducera miljöpåverkan på sjöar, vattendrag och hav. Exempelvis finns en plan för att re-investera i mekaniskt slitna verk samt fortsätta installationen av reservkraftaggregat på de verk som ännu inte har detta.

Byggnationen av intagspumpstationer till centrala reningsverket kommer påbörjas under 2022 och deras funktion är en viktig del i omhändertagandet av spillvatten och samlingspunkten för kommunens spillvatten innan det leds vidare till centrala reningsverket.

Vatten- och avloppsledningsnäten är en förutsättning för säker dricksvattenleverans och avloppsförsörjning till anslutna abonnenter. För att kunna tillhandahålla dessa tjänster på ett tillförlitligt sätt måste ledningsnätet inom Kristianstads kommun förnyas. Därför pågår ett intensivt arbete med att ta fram en plan gällande ledningsförnyelse där VA-avdelningen fokuserar på de strategiska delarna och anläggningsavdelningen på tekniska förvaltningen har till uppgift att hjälpa till med upprustning av VA-nätet.

Dagvattenledningarna i kommunen är även dessa hårt belastade och funktionen påverkas av stadens förtätning. Dessa ledningar behöver förnyas och kompletteras med dagvattendammar och diken för att minska risken för översvämningar och uppfylla miljökvalitetsnormer i våra recipienter.

Ekonomi

VA-verksamheten redovisade ett positivt resultat på 4,5 mkr, främsta orsakerna till det har varit fortsatt lågt internränteläge, att vi har debiterat flera anslutningsavgifter än prognostiserat och att personalkostnader har varit lägre än budget. Det har varit många vakanser under längre period under året. Inga större händelser har inträffat under året som skulle kunna påverka resultatet negativt.

	2021	2020	2019	2018
Resultat drift (tkr)	4 545	1 932	-1 789	-2 615

Resultatfond

Enligt förarbeten till vattentjänstlagen (LAV) bör både tillfälliga överuttag och underskott regleras inom tre år genom exempelvis en taxejustering. Utjämningen sker i den så kallade resultatfonden. Ett positivt resultat balanserar resultatfonden i år.

Resultatfond (tkr)	2021	2020	2019	2018
Ingående eget kapital	444	-1 489	0	-2 224
Årets resultat	4545	1 933	-1 789	-2 615
Justering, eget kapital	0	0	300	4 839
Utgående eget kapital	4 989	444	-1 489	0

Fördelning gemensamma kostnader

Kristianstads kommuns VA-verksamhet är en del av den tekniska nämnden. Olika resurser samnyttjas i kommunen och på förvaltningen. Enligt vattentjänstlagen (§ 50) ska denna fördelning framgå av särredovisningen.

Typ av gemensam resurs (tkr)	Fördelat
Arbetsplatskostnad	232
Fiberanslutningar (IT)	1 251
Hyra datorer, licenser mm (IT)	964
Kartverk (Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen)	914
Kommunens centrala ekonomiavdelning (KLK)	426
Kommunens centrala HR-avdelning (KLK)	355
Larm (Räddningstjänst)	444
Leasingbilar (GS)	1 379
Lokalhyror	1 053
Städning (GS)	459
Totalt	7 477

Investeringar

Totalt uppgick årets investeringar till 292 mkr, vilket var 165 mkr lägre än budget. Pågående projekt som Centrala reningsverket, Gärds Köpinge vattenverk, överföringsledning Gärds Köpinge VV – Åhus samt inkommande pumpstationer CRV har egna budgetramar som justeras mellan åren vilket påverkar utfallet i år. Ledningsförnyelse följer budget i stort. VA utbyggnaden har påverkats av att Ripa utbyggnaden inte blev klar som planerat samt att Skanslinjevägen utbyggnad senarelagts till 2022.

Investeringar (tkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Avloppsrening	242 144	128 527	-113 617
Dricksvattenproduktion	72 681	62 858	-9 823
Rörnät	112 519	96 301	-16 218
Ledningsförnyelse VA	30 000	4 618	-25 382
Totalt	457 344	292 304	-165 040

VA-ledningar

Kristianstads kommun har till stor del ett gammalt ledningsnät som behöver renoveras. Begrepp ledningsförnyelse syftar till att just förnya och rusta upp befintligt ledningsnät, både för vatten- och avloppsledningar.

VA Ledningsförnyelse 2021–2018

Ledningsförnyelse	2021	2020	2019	2018
Vatten, km	3,8	2,7	2,8	4,8
Spillvatten, km	1,9	6,0	7,6	5,2
Dagvatten, km	3,7	3,0	2,6	4,4
Totalt	9,4	11,8	13,0	14,4

Nya VA ledningar 2020–2021

Ledningar	Nya ledningar 2021	Nya ledningar 2020
Vatten, km	9,1	20,9
Spillvatten, km	6,7	6,9
Dagvatten, km	3,8	1,1
Totalt	19,6	28,9

Begrepp nya ledningar syftar till investeringar i nya ledningar (överföringsledningar, VA-utbyggnader).

Taxor

Avgifterna för VA-verksamheten (så kallade VA-taxan) delas upp i bruksavgifter och anläggningsavgifter.

Bruksavgiften är en periodisk avgift som abonnenterna betalar för drift- och underhållskostnader och för kapitalkostnader. Den skall även användas för andra nödvändiga kostnader som inte täcks av anläggningsavgiften. Den 1 januari 2021 höjdes bruksavgiften med 12 % för att möta ökade kostnader, framför allt kapitalkostnader som är en följd av stora investeringar som genomförs just nu i kommunen. VA-taxan kommer behöva revideras ytterligare för att matcha prisutvecklingen och framtida investeringar.

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som fastighetsägare betalar för att täcka kostnader i samband med anslutning av vatten och avlopp (debiterade 2021). Den 1 januari 2021 indexreglerades avgifterna med 1,7 %. Anläggningssavgiften periodiseras (ingående) och intäktsförs succesivt i takt med att investeringen skrivs av (resultatförda).

Anläggningsavgifter (tkr)	2021	2020	2019
Ingående	-213 875	-168 083	-157 639
Debiterade	-18 642	-59 524	-18 323
Resultatförda	9 502	13 733	7 879
Utgående	-223 015	-213 875	-168 083

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

RESULTATRÄKNING (alla belopp i tkr)

	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2	190 912	170 526
Verksamhetens kostnader	3	-132 526	-121 116
Avskrivningar/nedskrivningar	4	-49 076	-42 585
Verksamhetens nettokostnader		9 309	6 825
Finansiella intäkter		94	122
Finansiella kostnader	5	-4 858	-5 014
Resultat efter finansiella poster		4 545	1 933
Extraordinära kostnader		0	0
Årets resultat		4 545	1 933

BALANSRÄKNING (alla belopp i tkr)

Tillgångar	Not	2021	2020
Materiella anläggningstillgångar		1 489 876	1 262 258
VA-anläggningar	6	1 353 350	1 132 216
Maskiner	7	127 965	119 293
Inventarier	8	1 439	1 793
Bilar och transportmedel	9	5 370	7 049
Övriga maskiner och inventarier	10	1 752	1 908
Omsättningstillgångar		58 787	34 521
Kundfordringar		21 550	23 691
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	11	5 702	5 220
Kassa, bank	12	31 534	5 609
Summa tillgångar		1 548 661	1 296 779

Eget kapital, avsättningar och skulder	Not	2021	2020
Eget kapital	13	4 989	444
Långfristiga skulder		1 500 169	1 272 461
Låneskuld hos kommunen	14	1 266 861	1 048 383
Förutbetalda investeringsbidrag	15	10 293	10 203
Förutbetalda anläggningsavgifter	16	223 015	213 875
Kortfristiga skulder		43 503	23 873
Leverantörsskulder		40 448	22 660
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	17	3 054	1 213
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 548 661	1 296 779

NOTER TILL RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

(alla belopp i tkr)

NOT 1

Upplysningar om redovisningsprinciper

Särredovisning är upprättad i enlighet med vattentjänstlagen (§ 50). VA-verksamheten ska redovisa ett separat bokslut med balans- och resultaträkning som är skilt från den skattefinansierade verksamheten. När avgiftsuttaget över- eller understiger kostnaderna redovisas det i en resultatfond i balansräkningen.

MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar. Avskrivningstiderna anpassas till anläggningens bedömda nyttjandeperiod och baseras på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde.

FÖLJANDE AVSKRIVNINGSTIDER ANVÄNDS:

Vatten och avloppsledningar:	50 - 75 år
Byggnader och tekniska anläggningar:	10 - 80 år
Maskiner och inventarier:	3 - 20 år

ANLÄGGNINGSAVGIFTER

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anläggningsavgift. Anläggningsavgifterna ska täcka avskrivningar och räntekostnader för nyinvestering i ledningsnät. Anläggningsavgifterna periodiseras över balansräkningen. Avgifterna ska matchas mot de tillgångar de avser finansiera. Anläggningsavgifterna blir då intäkter i den period som kostnaderna för tillgången uppstår i form av avskrivningar och redovisas över resultaträkningen. Vi tillämpar 30 år.

ÅR 1 13% av årets anläggningsavgifter intäktsförs via resultaträkning eftersom det finns direkta kostnader i samband med anslutningen (fakturering, kommunikation med kund mm).

ÅR 2-30 3% av föregående års förutbetalda anläggningsavgifter intäktsförs via resultaträkning.

Not 2 Verksamhetens intäkter	2021	2020
Avloppsavgifter	92 671	79 712
Vattenavgifter	49 483	44 865
Dagvattenavgifter	14 975	13 311
Övriga ersättningar	6 198	3 267
Anläggningsavgifter	9 502	13 733
Övriga hyror och arrenden	262	304
Bidrag	3 815	122
Försäljning	0	55
Återvunna kundfordringar	105	110
Arbetad tid mot investering och skattefinansierat*	13 902	15 049
Summa	190 912	170 526
<i>*Arbetad tid mot skattefinansierat</i>	<i>438</i>	<i>764</i>
<i>Arbetad tid mot investering</i>	<i>13 464</i>	<i>14 285</i>
Summa	13 902	15 049
Not 3 Verksamhetens kostnader	2021	2020
Material	-18 530	-15 568
Personalkostnader	-46 472	-43 097
Externt köpta tjänster	-50 629	-48 126
Från kommunen fördelade kostnader	-6 658	-6 053
Interna kostnader*	-10 238	-8 273
Summa	-132 526	-121 116
<i>*från andra avdelningar inom förvaltningen, exempelvis anläggningsavdelningen, staben.</i>		
Not 4 Avskrivningar	2021	2020
Planenliga avskrivningar materiella anläggningstillgångar	-46 520	-42 277
Utrangering av materiella anläggningstillgångar*	-2 557	-308
Summa	-49 076	-42 585
<i>* Tollarp gamla VV 167 tkr, Lövfensv 19 tkr, Möllebacken 232 tkr, Stordiket 28 tkr, Vallgatan 56 tkr, Österlånggatan 2 mkr</i>		
Not 5 Finansiella kostnader	2021	2020
Räntor på upplåning hos kommunen	-4 808	-4 971
Övriga finansiella kostnader	-50	-43
Summa	-4 858	-5 014
Not 6 VA-anläggningar	2021	2020
Anskaffningsvärde	1 533 729	1 274 774
Ackumulerade avskrivningar	-401 514	-372 255
Redovisat värde vid årets början	1 132 216	902 518
Investeringar	255 407	259 200
Avskrivningar	-31 716	-29 258
Försäljningar och utrangeringar*	-2 557	-244
Redovisat värde vid årets slut	1 353 350	1 132 216
<i>* Tollarp gamla VV 167 tkr, Lövfensv 19 tkr, Möllebacken 232 tkr, Stordiket 28 tkr, Vallgatan 56 tkr, Österlånggatan 2 mkr</i>		

Not 7 Maskiner	2021	2020
Anskaffningsvärde	163 881	136 599
Ackumulerade avskrivningar	-44 588	-33 848
Redovisat värde vid årets början	119 293	102 751
Investeringar	21 211	27 282
Avskrivningar	-12 539	-10 740
Redovisat värde vid årets slut	127 965	119 293
Not 8 Inventarier	2021	2020
Anskaffningsvärde	8 248	7 943
Ackumulerade avskrivningar	-6 455	-6 116
Redovisat värde vid årets början	1 793	1 827
Investeringar	0	306
Avskrivningar	-354	-340
Redovisat värde vid årets slut	1 439	1 793
Not 9 Bilar och transportmedel	2021	2020
Anskaffningsvärde	28 171	28 555
Ackumulerade avskrivningar	-21 123	-19 717
Redovisat värde vid årets början	7 048	8 838
Investeringar	0	-384
Försäljningar och utrangeringar	0	-64
Avskrivningar	-1 678	-1 341
Redovisat värde vid årets slut	5 370	7 049
Not 10 Övriga maskiner och inventarier	2021	2020
Anskaffningsvärde	7 206	7 206
Ackumulerade avskrivningar	-5 298	-5 113
Redovisat värde vid årets början	1 908	2 093
Investeringar	0	0
Avskrivningar	-156	-185
Redovisat värde vid årets slut	1 752	1 908
Not 11 Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	2021	2020
Förutbetalda kostnader/Upplupna intäkter	5 702	5 220
Summa	5 702	5 220
Not 12 Kassa, bank	2021	2020
Justering resultatfond	0	0
Nettot av tillgångar mot skulder och eget kapital*	31 536	5 609
Summa	31 536	5 609

*Nettot av tillgångar mot skulder och eget kapital korrigeras mot likvida medel eller kortfristig skuld beroende på om nettot är positivt eller negativt.

Not 13 Eget kapital	2021	2020
Ingående balans	444	-1 489
Justering resultatfond		0
Årets resultat	4 545	1 933
Summa	4 989	444
Not 14 Låneskuld hos kommunen	2021	2020
Anläggningstillgångar	1 489 876	1 262 258
Anläggningsavgifter	-223 015	-213 875
Summa	1 266 861	1 048 383
Not 15 Förutbetalda investeringsbidrag	2021	2020
Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	10 203	1 350
Nya investeringsbidrag under året	566	8 853
Resultatförda investeringsbidrag	-476	0
Summa	10 293	10 203
Not 16 Förutbetalda anläggningsavgifter	2021	2020
Förutbetalda anslutningsavgifter VA, ingående värde	213 875	168 083
Nya anläggningsavgifter under året	18 642	59 524
Resultatförda anläggningsavgifter	-9 502	-13 733
Summa	223 015	213 875
Not 17 Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	2021	2020
Ingående upplupna övriga kostnader	1 213	3 710
Interimsskulder	1 194	0
Övriga upplupna kostnader	647	-2 497
Förutbetald intäkt	0	0
Summa	3 054	1 213

För mer information

Tekniska förvaltningen, VA-avdelningen

Lars Svensson,
VA-chef
Tel: 044-13 21 41

Beata Egrenius,
Ekonomiansvarig
Tel: 044-13 27 62

VA-verksamheten i Kristianstad
särredovisning 2021
Dnr TN2021/434
Antagen av tekniska nämnden
2022-03-03

Kristianstads
kommun

Tekniska förvaltningen | VA-avdelningen